

איש שהיה מועמד מסי' 1 של „רשימת השלום” קורא:

יטובת עניין השלום על רשימת

השלום להפסיק את המירוץ לכנסת!

מר מפי גדי עצמו, ויעצתי לו לגנוז אותו. הסברתי לו כי הדבר עשוי להיות פטאלי. אך, כפי שהסתבר, הוא לא שעה לעצתי. יד המיקרה היא שהמאמר פורסם ביום בו עמד המו"מ להסתיים, אך מה היה קור' רה אם היה המאמר מתפרסם זמן קצר אחר? רי חתימת ההסכם? „המערך” היה צריך או רק לצטט השמעות מן המאמר ולכתוב למטה: אלה הם דברי המועמד השלישי על המועמד מסי' 1 „בחזית השלום”...

- מה דעתך על המאמר?
- יש נקודה אחת המטרידה אותי ב" קשר למאמר זה. גדי יציב „גומר” שם את אורי אבנרי בנימוקים ציוניים טובים, אבל נדמה לי שכל אותן טענות יכולות להיות מופנות גם אל המסי' 2 „רשימת השלום”, נתן ילין-מור, שניסה יחד עם אורי אבנרי את „המנשר העברי”. שבו הופיעו כל ה" דיעות שיציב פוסל אותן מכל וכל.

שרות לאנשי הסיפוח

● **שאלה אחרונה יש לנו אליך: מה דעתך על „רשימת השלום”, על אישיה, על מצעה ועל עצם הופעתה?**

● מועמדי הרשימה אינני חפץ ל" דבר, כי אני רוצה להימנע, עד כמה שאפי' שר, מלטפל בצד האישי. מצע הרשימה הוא טובימאד. זהו מצע אנטיסיפוחיסטי.

אבל עכשיו אני רוצה לומר משהו נר' 90: ראשי „רשימת השלום”, צריכים, חייבים, לבטל את רשימתם, ובכך יוכיחו בגרות פוליטית גבוהה. לטובת הענין חיי' טיק את המירוץ לכנסת.

ראשי רשימה זו יודעים היטב, כמוני, כי סבוייהם לעבור את אחוז החסימה הם אפסיים. הם יוכלו לאסוף כמה אלפי קולות, וככל שיהיה נצחונם גדול יותר (8000 קול' לות, למשל) כן יהיה האסון גדול יותר, ש' כן המדובר בקולות אנטיסיפוחיסטיים ש" יילכו לאיבוד, מפני שלא יגיעו לאחוז ה" חסימה — ושייגרעו מרשימות שוחרות" שלום אחרות. אם יקבלו מנדאטים של שוח" ריי-שלום, עשויים קולות אלה ללכת בע" קיפין לרשימות סיפוחיסטיות, ולהוסיף ל" הן מנדאטים.

הרי הקולות האנטיסיפוחיסטיים אינם מתגוללים ברחוב אצלנו!

● **על מה אתה בונה את הערכתך ש„רשימת השלום” לא תעבור את אחוז החסימה?**

● על סמך כוחה של הרשימה. בשום פנים ואופן היא לא תוכל לאסוף 14.000 קול' ולעבור את אחוז החסימה.

כוחה של רשימה נבנה מכמה מרכי' בים: מיספר הפעילים, הסכומים העומ' דים לרשותה ואישיות הגורפת קולות. ל„רשימה הממלכתית”, למשל, לא היו פעילים רבים, ואף לא סכומים ניכרים, ר" הנה היא זכתה להצלחה יחסית בזכות ה" אישיות שעמדה בראשה — דוד בן-גוריון.

ל„רשימת השלום” אין לא אישיות גור' פת קולות, לא מספר מינימאלי של פעילים ולא סכומים הדרושים לניהול מערכת בחי' רות. אין לי צל של ספק שרשימה את ה" של בבחירות, והייתי רוצה למנוע את ה" הופעה הזו של פסילת אלפי קולות אנטי סיפוחיסטיים, משום שניתנו לרשימה ש" לא עברה את אחוז החסימה.

לא הייתי רוצה לראות את פניו של גדי יציב עם כמה אלפי הקולות הפחולגים ושל

איזה פרצוף היה לחזית זו, כשהוא אי" נה יכולה להחזיק מעמד מאוחדת נוכח שני הענקים האלימים גח"ל והמערך, היכולים לקיים שותפות ולהתגבר על המכשולים? לא, אינני מאשים את אבנרי, אם להא" שים, או בראש וראשונה אני מאשים את אותם החוגים שוללי הסיפוח, והדוגלים ב" מדיניות גמישה, שלא באו אל „החזית” ולא ניסו להטביע בה את חותמם, יחסי ה" כוחות היו אז אחרים והפיצוץ היה נמנע. אני אומר שוב ובמלוא האחריות: לא אורי הוא שפוצץ את „החזית”.

העולם הזה, „רשימת השלום” היתה מוכ" נה להיענות לה.

הצלע השלישית

ביחס לתנועת העולם הזה, הרושם שלי הוא שאתם היססתם בתחילה בעיקר בשל התנגדותכם למק"י, לקומוניזם. יותר חשבי' תם על מק"י מאשר על „השותף השלישי”. אך כאשר נכנס המו"מ ל„הילוך גבוה”, הסיר אבנרי את הסתייגותו ונרתם ל„עסק" ברצינות. זה אינו רושם שטחי שלי. אני

ד"ר אמנון קפליוק

אי"הקמת „חזית שלום” בבחירות ל" כנסת השביעית עוררה תגובות רבות. כמה מן המהלכים שקדמו להכרעה שנפלה ב" מוצאי יום-הכיפור בדבר אי"קיום „חזית” עודם בלתי-ידועים ושאלות רבות לא הוב" הרו.

כדי להבהיר כמה מן הנקודות הללו פנה, העולם הזה" אל אדם שמילא תפקיד מרכזי בכל הפרשה: המזרחן והעתונאי ד"ר אמנון קפליוק, שעקב מקרוב אחרי המו"מ להקמת החזית, אך הסיר בעוד מועד את מועמדותו ממקום ריאלי ברשי" מת ה„חזית” ואף לא הצטרף לאף גוף מאלה ה„רצים” לכנסת. קפליוק הוצע כ" מועמד ראשון מטעם רשימת השלום, וכ" מועמד שלישי ברשימת „החזית”, אחרי אורי אבנרי וד"ר סנה. להלן הראיון ש" נערך אחרו.

● **אם כן, מדוע עמוס קינן תוקף את אורי אבנרי ב„דיעות אחרונות” מיום ו' האחרון ומ" טיל עליו את האחריות?**

● עמוס קינן עשה ימים כלילות למען „החזית”, אולי יותר מכל אחד אחר (ו" למען ההיסטוריה: גם דני פתח, האופר' וזיצינר השמאלי הנמרץ ממק"י תרם ללא הרף מאונו לכך).

אינני רוצה להיכנס להערכת סיגנון ה" פליטון של קינן, אבל אני חולק על הע" רכותיו הפוליטיות, כי אבנרי „עשה מעשה מטופש” בזה שסירב לעמוד בראש קוא" ליציה של תנועת העולם-הזה, מק"י וחבר' רת צעירים ירושלמים, אותה מכנה קינן בשם „חזית שלום המאגדת בתוכה את כל כוחות השלום במדינה” (דיעות אחרונות 26.9.69, עמ' 19, טור 3).

מי יודע, אולי גם אני הייתי מתפוצץ אם הייתי עומד בפני שוקת שבורה, אחרי מאמצים רצופים של שלושה חדשים בנושא מסיים. אבל עמוס קינן יודע לא מעט דברים „שמאחורי הקלעים” ואין הוא יכול לפסול כלאחר-יד את חששו של אבנרי ש" מכ כל עניין השלום היה מתבזה על-ידי סכסוכים ב„חזית” שהיו מפוצצים אותה ב" מוקדם או במאוחר.

אל מאמרו של קינן אני מתייחס כאל התפרצות אדם שכואב לו.

יציב משמיץ את אבנרי

● **ומדוע לדעתך פירסם גדי יציב את המאמר המשמיץ ב" „למרחב” דווקא ביום בו עמד המו"מ להיחתם?**

בונה את דברי אלה על „עובדות עיקשות” הידועות לי.

בכלל, הדבר קסם לאבנרי, שכן הוא היה בעצם הנשכר הראשי מהקמת „החזית”; הרי בהסכמת הכל הוא הועמד בראשה, אפילו לפני ד"ר משה סנה. אחרי ש„עיקל” את נוכחות מק"י, הצליח לא בלי קשיים להעביר החלטה בקרב חבריו בעד „החזית”. רק בסוף, ממש בסוף, החלו אבנרי וחבר' ריו תוהים על אופיו ודמותו של הפארטנר השלישי. גם הם סברו, משום-מה, שהמדובר בקבוצה הכוללת פרופסורים רבים, או לפ" חות בנוף שיש לו גיבוי ציבורי שלהם, ואף השתמשו לו פעם בביטוי „רשימת הפרופסורים” (אגב, קובה ריפתין כינה את הרשימה בשם „רשימת האינטליגנטיים”...).

רק במאוחר החלו ללמוד ולהבין כי מדובר בדבר אחר לגמרי, מבחינת ההרכב. אם אפשר להאשים את אבנרי במשהו, הרי זה רק בדבר אחד: שלא הקדים לחקור וללמוד את טיבה של „הצלע השלישית” במשולש-שונה-הצלעות, שהיווה את מסגרת החזית. אבל משלמדו את העניין, היתה הכ" רעתו מחוייבת המציאות.

● **מדוע? תן לפחות דוגמה אתה להצדקת דבריך.**

הדוגמה הבולטת היא מה שלא היה ב" רשימה, כלומר — „סוללה של פרופסורים”. אבל גם מה שהיה בה הרתיע אותו. ב" מקום צורך של פרופסור ונציגי של שוללי הסיפוח במפ"ם, הופיעו בראש מועמדי רשימת השלום „חזית” גדי יציב, שפירסם מארימת-הקפה הסרת-קדים על אורי אבנרי ביום בו צריך היה ההסכם להחתם, אך אחריו נתן ילין-מור בעל הדיעות הראדיקא" ליות, הערכתו של אבנרי היתה שחזית משולשת זו לא תוכל להחזיק מעמד זמן רב, ותתפוצץ מייד אחרי הבחירות.

● **וזוהי הערכה נכונה?**

● אני סבור שזו היתה סכנה ריאלית מאד. וה„חזית” לא היתה בשארת מלוכ" אחריו נתן ילין-מור בעל הדיעות הראדיקא" ליות, הערכתו של אבנרי היתה שחזית משולשת זו לא תוכל להחזיק מעמד זמן רב, ותתפוצץ מייד אחרי הבחירות.

● **זוהי הערכה נכונה?**

● אני סבור שזו היתה סכנה ריאלית מאד. וה„חזית” לא היתה בשארת מלוכ" אחריו נתן ילין-מור בעל הדיעות הראדיקא" ליות, הערכתו של אבנרי היתה שחזית משולשת זו לא תוכל להחזיק מעמד זמן רב, ותתפוצץ מייד אחרי הבחירות.

● **על מי לדעתך נופלת האחריות לכשלון המאמצים להקמת ית-השלום?**

ניתן לומר שיש שתי סיבות לכך. שת, שהייתי קורא לה „היסטורית”, וה" תה, הנוגעת למו"מ, לקשיים אקטואליים.

● **כשאתה אומר „היסטורית”, האם כוונתך שלא הוכשרו זנאים להקמת ה„חזית”?**

● בערך כך, אם כי מוטב אולי לנסח בצורה זו: לא היו קיימים תנאים יקטיביים להקמת חזית-שלום נרחבת, ו" תה הוכחות לכך היא ההרכב שהוצג ונף, אחרי חיפושים ומגעים נמרצים. בו „העולם-הזה”, מק"י וגוף אמורפי, ב" בסים צר, הקרוי „רשימת השלום”.

● **מדוע, בעצם, לא היו גור' נוספים מועמדים ל„חזית”?**

אזאתה סיבה שהוכרתי אותה למעלה, יניתי אותה „היסטורית”. „מלחמת ששת ימים” וה„מלחמה שאחרי המלחמה” לא יו בעם זרם חזק מנוגד לקו הרישמי. מלוכד סביב „ממשלת הליכוד הלאר" של מאיר-דיין-ביגן, מעטות בעולם הוז" לאמון כזה מצמיחה.

● **כאשר עמדות הממשלה נעשו נוק" ת יותר בשאלות המרכזיות של חינוך, שאלת הסיפוח וה„התנחלות”, לא קם מ אופוזיציוני חזק המורה על דרך אחרת. עובדה שמכל האופוזיציונרים הקיימים י"ם או שפרשו ממנה, לא התלכד גוף „משקל, שהיה עשוי להיות שותף חשוב חזית”, אומרת דרשני.**

● **העובדה שאף אחד מאנשי-הרוח ה" טיבם שלנו שהופיעו בעמדות אופוזיציו" ו בולטות, כמו פרופ' יעקב טלמון, ש" יע את דעת-הקהל החושבת בארצנו ב" מרו הדיוע במערב בעניין נכזרות ה" זנאים, לא הסכים להופיע ברשימת חזית”, אפילו לא במקום בלתי-ריאלי, ודרת מחשבות וזה הטיל צל על הרשימה. גל מחשבות לגיטימיים ציבורי ל" ית” מסווג להעולם הזה ומק", שהם שני יום” מצומצמים ומוגדרים, עלו בתוהו. והיו אמת מרה. מה שנתחסף על שני יום אלה — זוהי הצלע השלישית.**

רשימה בלי פרופסורים

● **מה שנוהגים לקרוא בצי" ר „רשימת הפרופסורים”...**

● כן, אך ללא הפרופסורים הבולטים, גדי מאד מעריך את פרופ' שאול פוגל, י וכן-גילי, אך ספק אם הוא ירכיב מת-השלום” תוכה אותה בכינוי היומריי שימת הפרופסורים”. מרגע שהפרופסורים מוץ, אריאלי, לבונטין, ברעם, סימון ור" ור אחרים סירבו להופיע בגושמי, הם לו ממנה את התואר שנלווה אליה ב" ילה. גם אם נשארו בה פרופסור או שניים, יתם בגח"ל של פרופסורים ואקדמאים, אך אחז על העלה על דעתו לכנותה בשם ימת אקדמאים. גדי יציב הוא אמנם אק" יא צעיר ומצליח, אך רוב אלה הבאים ל" כמו נתן ילין-מור, דוד ארנפלה, ל לבוי ילין-מור, שצל השקטונטו היא

● **שכחת לדבר על הסיבה שניה לכשלונו.**

ובכן, היה, כידוע, שלושה פרטנרים מ"ם. לבוי מק"י אפשר לומר שהיא היתה ר גמור. היא רצתה ב„חזית” מן הרגע שרון, ולא העמידה מכשולים ותביעות, דרשתה שבשישיה הראשונה לא יר" וטו ילין-מור, שצל השקטונטו היא

● **שכחת לדבר על הסיבה שניה לכשלונו.**